

พระราชบัญญัติ
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
พ.ศ.2509

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 27 มีนาคม พ.ศ.2509
เป็นปีที่ 21 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
พ.ศ.2509”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา 3⁽¹⁾ ในพระราชบัญญัตินี้

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

“สภาสถาบัน” หมายความว่า สภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

“วิทยาเขต” หมายความว่า เขตการศึกษาของสถาบันที่มีคณะ สำนักหรือหน่วยงานที่
เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะตั้งแต่สองส่วนราชการขึ้นไปตั้งอยู่ในเขตนั้นตามที่สภา
สถาบันกำหนด

มาตรา 4⁽²⁾ ให้รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้
มีอำนาจออกประกาศทบวงมหาวิทยาลัยเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศทบวงมหาวิทยาลัยนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

(1) (2) มาตรา 3 มาตรา 4 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543 มาตรา 3

หมวด 1

บททั่วไป

มาตรา 5 ให้จัดตั้งสถาบันวิชาการชั้นสูงขึ้นเรียกว่า “สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์” มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวิชาการบริหารและการพัฒนา ทำการวิจัยส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง

มาตรา 6⁽³⁾ ให้สถาบันเป็นนิติบุคคล

มาตรา 7⁽⁴⁾ สถาบันอาจแบ่งส่วนราชการ ดังนี้

- (1) สำนักงานอธิการบดี
- (2) สำนักงานวิทยาเขต
- (3) คณะ
- (4) สำนัก

สถาบันอาจให้มีส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา 5 เป็นส่วนราชการในสถาบันอีกได้

สำนักงานอธิการบดี และสำนักงานวิทยาเขตอาจแบ่งส่วนราชการเป็นกอง หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง

คณะ สำนัก และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะอาจแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานเลขานุการ ภาควิชา กอง หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาหรือกอง

สำนักงานเลขานุการ กอง และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง อาจแบ่งส่วนราชการเป็นงานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่างาน

มาตรา 8⁽⁵⁾ ยกเลิก

(3) (4) มาตรา 6 มาตรา 7 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543 มาตรา 4

(5) มาตรา 8 ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543 มาตรา 5

มาตรา 9 ⁽⁶⁾ การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกสำนักงานวิทยาเขต คณะ สำนัก หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 10 ⁽⁷⁾ การแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานเลขานุการ ภาควิชา และกอง หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาหรือกอง ให้ทำเป็นประกาศทบวงมหาวิทยาลัย

มาตรา 11 ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา 5 สถาบันจะรับบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยหรือสถาบันวิชาการชั้นสูงอื่นเข้าสมทบในสถาบันก็ได้ และให้มีอำนาจให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสถาบันชั้นสูงนั้น ๆ ได้

การรับบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยหรือสถาบันวิชาการชั้นสูงเข้าสมทบในสถาบัน ตลอดจนการกำหนดให้มีคณะกรรมการเป็นผู้บริหารในความควบคุมของสภาสถาบันให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 12 ⁽⁸⁾ นอกจากเงินที่กำหนดไว้ในงบประมาณแผ่นดิน สถาบันอาจมีรายได้ดังนี้

- (1) เงินผลประโยชน์ ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของสถาบัน
- (2) เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้แก่สถาบัน
- (3) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ที่ราชพัสดุซึ่งสถาบันปกครอง ดูแล หรือใช้ประโยชน์
- (4) รายได้หรือผลประโยชน์อื่น ๆ

ให้สถาบันมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของสถาบัน ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่น

รายได้ของสถาบันรวมทั้งเบี่ยปรับที่เกิดจากการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ เว้นแต่เบี่ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการศึกษา และเบี่ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาซื้อทรัพย์สินหรือสัญญาจ้างทำของที่ดำเนินการ โดยใช้เงินงบประมาณ

⁽⁶⁾ ⁽⁷⁾ มาตรา 9 มาตรา 10 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543 มาตรา 6

⁽⁸⁾ มาตรา 12 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543 มาตรา 7

มาตรา 12 ทวิ ⁽⁹⁾ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถาบัน ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบัน

มาตรา 13 ⁽¹⁰⁾ บรรดารายได้และทรัพย์สินของสถาบันจะต้องจัดการเพื่อประโยชน์ภายในขอบวัตถุประสงค์ของสถาบันตามมาตรา 5

เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้แก่สถาบันจะต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศให้กำหนดไว้ และต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน

มาตรา 14 ⁽¹¹⁾ ให้มีสภาสถาบัน ประกอบด้วย

- (1) นายกสภาสถาบัน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง
- (2) กรรมการสภาสถาบันโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิการบดีและประธานสภาคณาจารย์
- (3) กรรมการสภาสถาบันจำนวนสี่คน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

(4) กรรมการสภาสถาบันจำนวนสองคน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำในสถาบันซึ่งได้ทำการสอนในสถาบันมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (3)

(5) กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนแปดคนซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกสถาบัน

ให้สถาบันแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งซึ่งมิใช่กรรมการสภาสถาบันตาม (3) เป็นเลขานุการสภาสถาบัน โดยคำแนะนำของอธิการบดี

หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนคุณสมบัติของผู้รับเลือกและผู้เลือก และวิธีการเลือกกรรมการสภาสถาบันตาม (3) และ (4) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

⁽⁹⁾ มาตรา 12 ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543 มาตรา 8

⁽¹⁰⁾ มาตรา 13 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543 มาตรา 9

⁽¹¹⁾ มาตรา 14 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543 มาตรา 10

มาตรา 15⁽¹²⁾ นายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา 14 (3) (4) และ (5) มีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรืออาจได้รับเลือกใหม่ อีกได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคหนึ่ง นายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา 14 (3) (4) และ (5) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ถอดถอนเพราะขาดคุณสมบัติของการเป็น นายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ

(4) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการสภาสถาบันในประเภทนั้น

ในกรณีที่นายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา 14 (3) (4) และ (5) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง หรือได้มีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่นายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันพ้นจากตำแหน่งตามวาระแต่ยังมีได้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ หรือ ยังมีได้เลือกกรรมการสภาสถาบันอื่นขึ้นใหม่ ให้นายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันซึ่ง พ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภา สถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ หรือได้มีการเลือกกรรมการสภาสถาบันอื่นขึ้น ใหม่แล้ว

ในกรณีที่กรรมการสภาสถาบันตามมาตรา 14 (3) (4) และ (5) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบ วาระไม่เกินเก้าสิบวัน สภาสถาบันจะไม่ดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือ เลือกกรรมการสภาสถาบันขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

⁽¹²⁾ มาตรา 15 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ 2)

หมวด 2

การดำเนินงาน

มาตรา 16 ⁽¹³⁾ สภาสถาบันมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการโดยทั่วไปของสถาบัน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) วางระเบียบและข้อบังคับของสถาบัน
- (2) พิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด
- (3) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- (4) อนุมัติให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตร
- (5) พิจารณาการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกคณะ สำนักงานวิทยาเขต วิทยาลัย สำนัก หน่วยงาน หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ รวมทั้งการแบ่งส่วนราชการของส่วนราชการดังกล่าว
- (6) เสนอการแต่งตั้งและการให้พ้นจากตำแหน่งอธิการบดี ศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (7) แต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองอธิการบดี คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการสำนัก และรองผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนราชการ และรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ
- (8) วางระเบียบเกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สินของสถาบัน
- (9) กำหนดเขตการศึกษาของสถาบันให้เป็นวิทยาเขต
- (10) พิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการของสถาบันซึ่งมิได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้หนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะ

มาตรา 17 ให้นายกสภาสถาบันเป็นผู้เรียกประชุมสภาสถาบัน ถ้ากรรมการสภาสถาบันตั้งแต่สามคนขึ้นไปร้องขอให้สภาสถาบันประชุมเพื่อกิจการอย่างหนึ่งอย่างใด ก็ให้นายกสภาสถาบันเรียกประชุม

⁽¹³⁾ มาตรา 16 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ 2)

ในการประชุมต้องมีกรรมการสภาสถาบันมาประชุมอย่างน้อยกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้นายกสภาสถาบันเป็นประธานในที่ประชุม ถ้านายกสภาสถาบันไม่อาจมาประชุมได้ ให้รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายให้มาประชุมเป็นประธานในที่ประชุม

ถ้านายกสภาสถาบันไม่อาจมาประชุมได้ และไม่ได้มอบหมายให้ผู้ใดมาประชุม ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการสภาสถาบันคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา 18 การลงมติให้ถือคะแนนเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 19⁽¹⁴⁾ ให้มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการบริหารงานของสถาบัน และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

อธิการบดีนั้นจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาสถาบันจากบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา 20

อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคสาม อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) ถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง

(4) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(5) ถูกให้ออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมอง ในกรณีที่ถูกสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง

(6) สภาสถาบันมีมติให้ถอดถอน

⁽¹⁴⁾ มาตรา 19 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543 มาตรา 12

รองอธิการบดี ให้สภาสถาบันแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีจากบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา 20 และต้องเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบัน

ผู้ช่วยอธิการบดี ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา 20 และต้องเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบัน และให้อธิการบดีมีอำนาจถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดีด้วย

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย
มาตรา 20⁽¹⁵⁾ อธิการบดี รองอธิการบดี และผู้ช่วยอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(1) ได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภาสถาบันรับรองวิทยฐานะ หรือ

(2) ได้ปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภาสถาบันรับรองวิทยฐานะ และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสภาสถาบันรับรองวิทยฐานะ หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภาสถาบันมาแล้วรวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่ปี

มาตรา 21 การปฏิบัติราชการของรองอธิการบดีให้เป็นไปตามที่อธิการบดีมอบหมาย ในกรณีที่ตำแหน่งอธิการบดีว่างลงหรืออธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดีไม่ได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสสูง เป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีตามวรรคสองถ้าตำแหน่งรองอธิการบดีว่างลง หรือรองอธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภาสถาบันกำหนดกรรมการสภาสถาบัน โดยตำแหน่งคนหนึ่งคนใดเป็นผู้รักษาการแทน

มาตรา 22⁽¹⁶⁾ เพื่อประโยชน์ในการบังคับบัญชาให้ถือว่าอธิการบดีเป็นอธิบดี รองอธิการบดีเป็นรองอธิบดี และผู้ช่วยอธิการบดีเป็นผู้ช่วยอธิบดีตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและกฎหมายอื่น

มาตรา 22 ทวิ⁽¹⁷⁾ ให้มีสภาคณาจารย์ประกอบด้วยกรรมการซึ่งคณาจารย์ประจำของสถาบันเลือกตั้งจากคณาจารย์ประจำของสถาบัน

⁽¹⁵⁾ มาตรา 20 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543 มาตรา 12

⁽¹⁶⁾ มาตรา 22 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 มาตรา 13

สภาคณาจารย์ มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำในกิจการของสถาบันต่ออธิการบดี และปฏิบัติหน้าที่ตามที่อธิการบดีมอบหมาย

องค์ประกอบ จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ตลอดจนการประชุมและการดำเนินงานของสภาคณาจารย์ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา 22 ⁽¹⁸⁾ ในวิทยาเขตหนึ่ง ให้มีสำนักงานวิทยาเขตโดยมีรองอธิการบดีคนหนึ่ง ซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของวิทยาเขตนั้น และจะให้มีผู้ช่วยอธิการบดีคนหนึ่งหรือหลายคน เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

การจัดระบบบริหารและการดำเนินงานในวิทยาเขตให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา 23 ⁽¹⁹⁾ ในขณะหนึ่ง ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของคณะ และจะให้มีรองคณบดีตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนดเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมายก็ได้

ในสำนักหนึ่ง ให้มีผู้อำนวยการสำนักเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของสำนัก และจะให้มีรองผู้อำนวยการสำนักตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนดเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการสำนักมอบหมายก็ได้

การแต่งตั้งคณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการสำนัก และรองผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนราชการและรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้สภาสถาบันแต่งตั้งจากบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา 20 และต้องเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบัน

ให้คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการสำนัก และรองผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนราชการและรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ มีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

⁽¹⁷⁾ ⁽¹⁸⁾ มาตรา 22 ทวิ 22 คี เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 มาตรา 14

⁽¹⁹⁾ มาตรา 23 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 มาตรา 15

มาตรา 24 ให้มีกรรมการประจำคณะประกอบด้วยคณบดีเป็นประธาน รองคณบดี หัวหน้าภาควิชาต่าง ๆ เป็นกรรมการ ถ้าในคณะไม่มีรองคณบดี และไม่มีกรรมการแบ่งเป็นภาควิชา หรือมีแต่ไม่เกินสองภาควิชา ให้สภาสถาบันแต่งตั้งบุคคลจากคณาจารย์ของสถาบันเป็นกรรมการเพิ่มเติมเพื่อให้ได้จำนวนรวมทั้งประธานไม่น้อยกว่าสามคน และให้คณะกรรมการประจำคณะ แต่งตั้งกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

มาตรา 25 ให้มีคณะกรรมการประจำสำนัก ประกอบด้วยผู้อำนวยการสำนักเป็นประธาน รองผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าภาควิชาต่าง ๆ เป็นกรรมการ ถ้าในสำนักไม่มีกรรมการแบ่งเป็นภาควิชา หรือมีแต่ไม่เกินสองภาควิชา ให้สภาสถาบันแต่งตั้งบุคคลจากคณาจารย์ของสถาบันเป็นกรรมการเพิ่มเติมเพื่อให้ได้จำนวนรวมทั้งประธานไม่น้อยกว่าสามคน และให้คณะกรรมการประจำสำนัก แต่งตั้งกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

มาตรา 26 คณะกรรมการประจำคณะและคณะกรรมการประจำสำนักมีอำนาจและหน้าที่ ในคณะหรือสำนัก ดังนี้

- (1) วางระเบียบปฏิบัติภายในคณะหรือสำนักด้วยความเห็นชอบของสภาสถาบัน
- (2) กำหนดหลักสูตรและรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อเสนอสภาสถาบัน
- (3) จัดดำเนินการสอบไล่หรือทดสอบ
- (4) รับปรึกษาและให้ความคิดเห็นแก่คณบดีหรือผู้อำนวยการสำนักในกิจการของคณะหรือสำนัก

มาตรา 27 ในการประชุมคณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำสำนักให้นำบทบัญญัติมาตรา 17 และมาตรา 18 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 28 คณบดีและผู้อำนวยการสำนักมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับคณะหรือสำนัก ดังต่อไปนี้

- (1) จัดดำเนินงานและรับผิดชอบในกิจการทั้งหลายของคณะหรือสำนัก
- (2) รักษาระเบียบวินัย
- (3) ปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสถาบัน และระเบียบของคณะหรือสำนัก

๖๖ **มาตรา 29** เพื่อประโยชน์การบริหารราชการให้ถือว่า

- (1) สถาบันเป็นมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย

(2) อธิการบดี รองอธิการบดี และคณบดี เป็นอธิการบดี รองอธิการบดี และคณบดี ในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามลำดับ

(3) ผู้อำนวยการสำนักเป็นคณบดีในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย

มาตรา 30 คณาจารย์ในสถาบัน มีดังนี้

(1) ศาสตราจารย์ซึ่งอาจเป็นศาสตราจารย์ประจำ หรือศาสตราจารย์พิเศษ

(2) รองศาสตราจารย์

(3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์

(4) อาจารย์ซึ่งอาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ

มาตรา 31 ศาสตราจารย์ประจำนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นพิเศษของสถาบัน

ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ที่มิได้เป็นข้าราชการพลเรือนของสถาบัน

มาตรา 32 ศาสตราจารย์ประจำผู้ซึ่งพ้นตำแหน่งไปโดยไม่มีคามผิด ให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณ

มาตรา 33 ศาสตราจารย์ต้องมีคุณวุฒิดังต่อไปนี้

(1) ได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบันและได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในสถาบัน หรือสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสภาสถาบันรับรองวิทยฐานะ และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภาสถาบันเห็นว่าได้ผลดี หรือ

(2) ได้ปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบันและได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปีในสถาบัน หรือสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสภาสถาบันรับรองวิทยฐานะ และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภาสถาบันเห็นว่าได้ผลดี หรือ

(3) ได้ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบันและได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบห้าปีในสถาบัน หรือสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสภาสถาบันรับรองวิทยฐานะ และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภาสถาบันเห็นว่าได้ผลดี หรือ

(4) ได้ปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบันและได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภาสถาบันเห็นว่าได้ผลดีเด่นเป็นพิเศษ

มาตรา 34 รองศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นพิเศษของสถาบันซึ่งมีคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

(1) ได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบันและได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสภาสถาบันรับรองวิทยฐานะ และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภาสถาบันเห็นว่าได้ผลดี หรือ

(2) ได้ปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบันและได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดปีในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสภาสถาบันรับรองวิทยฐานะ และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภาสถาบันเห็นว่าได้ผลดี หรือ

(3) ได้ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบันและได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปีในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสภาสถาบันรับรองวิทยฐานะ และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภาสถาบันเห็นว่าได้ผลดี

มาตรา 35 ผู้ช่วยศาสตราจารย์นั้น จะได้แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นเอกของสถาบันซึ่งมีคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

(1) ได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบันและได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสภาสถาบันรับรองวิทยฐานะ หรือ

(2) ได้ปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบันและได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสภาสถาบันรับรองวิทยฐานะ หรือ

(3) ได้ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบันและได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดปีในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสภาสถาบันรับรองวิทยฐานะ

มาตรา 35 ทวิ⁽²⁰⁾ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

⁽²⁰⁾ มาตรา 35 ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ 2)

การใช้คำนำหน้านามตามความในวรรคหนึ่ง ให้ใช้อักษรย่อดังนี้	
ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ ศ.
ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ ศ. (พิเศษ)
ศาสตราจารย์เกียรติคุณ	ใช้อักษรย่อ ศ. (เกียรติคุณ)
รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ รศ.
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ ผศ.

มาตรา 36 อาจารย์ประจำต้องมีคุณวุฒิได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่ง หรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบัน

อาจารย์พิเศษนั้นอธิการบดีจะได้แต่งตั้งขึ้นประจำปีการศึกษา ตามคำแนะนำของคณบดี หรือผู้อำนวยการสำนัก จากบุคคลผู้มีคุณวุฒิเช่นเดียวกับอาจารย์ประจำ

ในกรณีแบ่งปีการศึกษาเป็นภาคการศึกษา อธิการบดีจะแต่งตั้งอาจารย์พิเศษตามคำแนะนำของคณบดีหรือผู้อำนวยการสำนัก จากบุคคลผู้มีคุณวุฒิเช่นเดียวกับอาจารย์ประจำในแต่ละภาคการศึกษาก็ได้

หมวด 3

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา 37 ปริญญามี 2 ชั้น คือ

เอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ด.

โท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม.

มาตรา 38 สถาบันมีอำนาจให้ปริญญาในสาขาวิชาที่มีการศึกษาในสถาบัน การกำหนดให้ปริญญาในสาขาวิชาใดและชั้นใด และจะใช้อักษรย่ออย่างไร ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 39 สภาสถาบันอาจตราข้อบังคับกำหนดให้ปริญญาชั้นใดในสาขาวิชาใด เป็นปริญญาเกียรติคุณนิยมนิยมนิต และปริญญาเกียรติคุณนิยมนิต จากปริญญาในสาขาวิชานั้นได้

มาตรา 40 ⁽²¹⁾ สถานสถาบันอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตร สำหรับวิชาใดได้ ดังนี้

ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาแล้ว

ประกาศนียบัตร ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา หรือผู้สำเร็จการฝึกอบรม

มาตรา 41 สถาบันมีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสถาบันเห็นว่าเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ

มาตรา 42 ⁽²²⁾ สถาบันอาจกำหนดให้มีครุวิทยฐานะหรือเข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตร และอาจกำหนดให้มีครูประจำตำแหน่งนายกสถาบัน กรรมการสถาบัน และครูประจำตำแหน่งคณาจารย์ของสถาบันได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครูประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไขอย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา 43 ⁽²³⁾ สถานสถาบันอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมายและเครื่องแต่งกายนักศึกษาได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

⁽²¹⁾ มาตรา 40 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543 มาตรา 17

⁽²²⁾ ⁽²³⁾ มาตรา 42 มาตรา 43 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ 2) มาตรา 18

หมวด 4

บทกำหนดโทษ

มาตรา 44 ⁽²⁴⁾ ผู้ใดใช้ครุฑวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ ครุฑประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายนักศึกษาของสถาบัน โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีตำแหน่ง ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือประกาศนียบัตร โดยที่ตนไม่มี ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิจะใช้หรือมีตำแหน่งหรือมีวิทยฐานะเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา 45 ในระยะเริ่มแรกที่ยังมิได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดีและผู้อำนวยการสำนัก ให้สภาสถาบันประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นนายกสภาสถาบันโดยตำแหน่ง และให้กรรมการโดยตำแหน่งเท่าที่มีอยู่ตามความในมาตรา 14 เป็นกรรมการสภาสถาบันและให้เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ เป็นเลขานุการสภาสถาบันอีกตำแหน่งหนึ่ง

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

⁽²⁴⁾ มาตรา 44 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2543 มาตรา 19

พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 117 ตอนที่ 37 ก วันที่ 28 เมษายน 2543